

досліджуваними, але в подальшому сподіваюсь на дослідження їх вченими-науковцями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 51. – ст. 1122.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. – [Електронний ресурс] / Режим доступу до кодексу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2341-14>.
4. Про судову практику у справах про необхідну оборону : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квіт. 2002 р. № 1 // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2004. – № 12.

КОРОЛЬКОВА Анастасія,

здобувачка вищої освіти,

Житомирський державний

університет імені Івана Франка

м. Житомир, Україна

УСИНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Початок широкомасштабного вторгнення росії (далі – рф) в Україну усі сфери суспільного життя в нашій державі зазнали неповоротних та суттєвих змін. Зокрема, збільшилася кількість дітей, які втратили батьків або залишились без батьківського піклування, а також тих, хто проживали у місцях ведення активних бойових дій і були евакуйовані.

На мою думку, питання долі дітей, які втратили батьків, є важливим для всіх держав. Конституція України гарантує таким дітям право на сімейне

виховання. Для реалізації цього права держава повинна забезпечити їм належні умови для виховання, а також сприяти їх усиновленню.

Станом на сьогодні питання усиновлення набирає все більшої актуальності, адже, бойові дії на території нашої держави порушують функціонування державної політики у сфері усиновлення та захисту найкращих прав дітей.

Я вважаю, що усиновлення дозволяє дитині рости в сім'ї, отримувати турботу, захист і піклування батьків, а також мати з ними взаємопов'язані права та обов'язки. Це сприяє збереженню сімейних відносин, створенню міцних та тривалих зв'язків між батьками та дітьми, захисту та гарантії дотримання їхніх прав та інтересів.

Кількість дітей, які втратили батьків, щороку зростає. Причини цього можуть бути різними, але наслідки завжди однакові: дитина позбавлена конституційного права на сімейне виховання.

Тому держава повинна максимально захищати права та інтереси таких дітей, зокрема, забезпечувати їх усиновленням. Бо усиновлення є одним із найефективніших способів реалізації цього права, оскільки дозволяє дитині відчувати себе повноцінним членом сім'ї, мати батьків, які піклуються про неї, і впливає на її психічний та моральний стан.

Таким чином, держава повинна докладати всіх зусиль для того, щоб забезпечити дітям, які втратили батьків, можливість бути вихованими у сім'ї.

Можна зазначити, що процедура усиновлення дітей в Україні в умовах воєнного стану не зазнала кардинальних змін. Держава продовжує піклуватися про права дітей-сирот та дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема, звертаючи увагу на те, щоб усиновлювачі мали безпечне місце проживання та фінансову спроможність забезпечити дітей необхідним.

Проте у регіонах, де ведуться активні бойові дії, процедура усиновлення не може бути проведена з дотриманням усіх вимог законодавства.

Усиновити дитину в Україні під час воєнного стану можуть громадяни України, які проживають у безпечних регіонах країни та мають можливість забезпечити дитині належні умови життя та виховання.

Усиновлювачами можуть бути:

- кандидати в усиновлювачі дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, дитини, на усиновлення якої надали згоду батьки, і яка внесена до Реєстру дітей.

- родичі дитини.

Для усиновлення дитини необхідно:

- надати до служби у справах дітей необхідні документи, які підтверджують відповідність вимогам до усиновлювачів.

- пройти навчання з підготовки до усиновлення.

- стати на облік кандидатів в усиновлювачі.

Усиновлення дітей в умовах воєнного стану є складним і делікатним питанням. З одного боку, війна призвела до різкого збільшення кількості дітей, які втратили батьків або залишилися без їхнього піклування. З іншого боку, спрощення або зміна процедури усиновлення може призвести до порушення прав і найкращих інтересів дитини, зокрема, до торгівлі дітьми.

Отже, діти є найважливішим надбанням нації, вони є її майбутнім. Діти мають зростати в безпечному та сприятливому середовищі, яке сприятиме їхньому гармонійному розвитку.

Відповідно до законодавства України, держава забезпечує пріоритет сімейного виховання дітей. Однак, в умовах воєнного стану, кількість дітей, які втратили батьків або залишилися без їхнього піклування, збільшилася. У зв'язку з цим, держава зобов'язана забезпечити особливий захист та допомогу таким дітям.

На мою думку, у період дії воєнного стану доцільно призупинити дію нормативно-правових актів щодо усиновлення, у тому числі міжнародного. Це

дозволить забезпечити належний захист прав і найкращих інтересів дітей, які залишилися без батьківського піклування.

На період дії воєнного стану дітям необхідне не усиновлення, а відповідний належний тимчасовий догляд. Це може здійснюватися в закладах інституційного догляду, у сім'ях опікунів, прийомних сім'ях або патронатних сім'ях.

Крім того, для врахування найкращих інтересів дитини при міжнародному усиновленні Верховній Раді України необхідно затвердити Конвенцію про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення від 29 травня 1993 року та надати згоду на її обов'язковість для України. Це дозволить забезпечити дотримання міжнародних стандартів у сфері усиновлення дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

5. Указ Президента України №64/2022 від 24 лютого 2022 року «Про введення воєнного стану в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

7. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 року № 2947-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

8. Правова допомога "Усиновлення в Україні: що змінилося за воєнного стану": <https://legalaid.gov.ua/publikatsiyi/usynovlennya-v-ukrayinishho-zminylosya-za-voynnogo-stanu/>

9. Усиновлення під час війни: як зараз відбувається цей процес: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/simeyne-pravo/usynovlennya-pid-chas-viyni-yak-zaraz-vidbuvaetsya-cey-proces.html>.

10. Усиновлення в умовах воєнного стану: роз'яснення Мінсоцполітики: <https://bd-rda.od.gov.ua/usynovlennya-v-umovah-voynnogo-stanu-roz-yasnennya-minsoczpolityky/>